

Οικονομική κρίση και λαϊκισμός

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΛΙΓΕΣ ΜΕΡΕΣ έγινε η κοινή απεργία ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ. Στην απεργία εκτός από τους δημοσίους υπαλλήλους, τους εργαζόμενους στις ΔΕΚΟ και στον ιδιωτικό τομέα, συμμετείχαν και δημοσιογράφοι, μηχανικοί, γιατροί, δικηγόροι. Το διεκδικητικό πλαίσιο ήταν πολύ σαφές ως προς τις αρνήσεις και πολύ ασαφές ως προς τις καταφάσεις. Η συνδικαλιστική ηγεσία απορρίπτει τα συγκεκριμένα μέτρα που εφαρμόζει ή σχεδιάζει να εφαρμόσει η κυβέρνηση, αλλά αδυνατεί να προτείνει συγκεκριμένα εναλλακτικά σχέδια για την έξοδο από την κρίση.

ΑΚΡΙΒΩΣ ΑΥΤΗ Η ΑΝΤΙΦΑΣΗ έκανε εφικτή την προσωρινή απεργιακή συμπαράταξη εργαζομένων με τόσο μεγάλες διαφορές ως προς τις εργασιακές σχέσεις, τις συνθήκες εργασίας, το εισόδημα και την ασφάλεια. Όμως αυτή η αντίφαση, επίσης, περιορίζει τη δυναμική και την αποτελεσματικότητα της κινητοποίησης. Ελάχιστοι θα επηρεαστεί η κυβερνητική πολιτική από την απεργία. Οι εργαζόμενοι εξέφρασαν την αγωνία τους, η οποία, ούτως ή άλλως, ήταν γνωστή και οι συνδικα-

Η συνδικαλιστική ηγεσία απορρίπτει τα συγκεκριμένα μέτρα, αλλά αδυνατεί να προτείνει εναλλακτικά σχέδια στην κυβέρνηση. Η αναγκαία ενότητα των εργαζομένων, ενότητα δημιουργική και προωθητική, μπορεί και πρέπει να συγκροτηθεί πέραν του λαϊκισμού

λιστικές ηγεσίες έκαναν το τυπικό τους καθήκον όπως αναμενόταν.

ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ, ΛΟΙΠΟΝ, παραμένει ανοικτό. Τι είναι αυτό που μπορεί να ενοποιήσει τους εργαζόμενους απέναντι στην οικονομική κρίση; Ενδεχομένως θα μπορούσε ο εθνικιστικός λαϊκισμός: φταίνε οι ξένοι, η Ευρώπη, η Αμερική, ο ιμπεριαλισμός... Αρα, πρέπει να σπάσουμε τα δεσμά της υποταγής, να φύγουμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, να επιστρέψουμε στη δραχμή, να απαντήσουμε στην παγκοσμιοποίηση, αντιτάσσοντας ηρωική εθνική άμυνα. Αλλά αυτή την καταστροφική περιχαράκωση μόνο ο Εμβέρ Χότζα θα τολμούσε να εφαρμόσει.

ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ, ΙΣΩΣ, ο κοινωνικός λαϊκισμός: φταίνε οι «άλλοι», οι πλούσιοι. Οι υπόλοιποι, δηλαδή εμείς, είμαστε όλοι φτωχοί και αθώοι. Αρα, αυτό που απαιτείται είναι μια ανατροπή, μια επανάσταση.

ΓΡΑΦΕΙ
**Ο ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΑΡΙΠΙΔΗΣ**

Κομμουνιστική; Νεοκομμουνιστική; Μετακομμουνιστική; Αδιάφορο το ερώτημα και άγνωστη η απάντηση για τους λαϊκιστές. Αλλά η κοινωνία, μόνο στα παραμύθια χωρίζεται απλώς σε πλούσιους και φτωχούς. Ανάμεσα σ' αυτούς κατατάσσεται κλιμακωτά η μεγάλη πλειονότητα του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, η οποία άλλωστε παράγει και το μεγαλύτερο μέρος του Εθνικού Προϊόντος. Δεν είμαστε ούτε όλοι φτωχοί, ούτε όλοι αθώοι. Αυτό που κινδυνεύουμε να χάσουμε δεν είναι μόνον οι αλυσίδες μας.

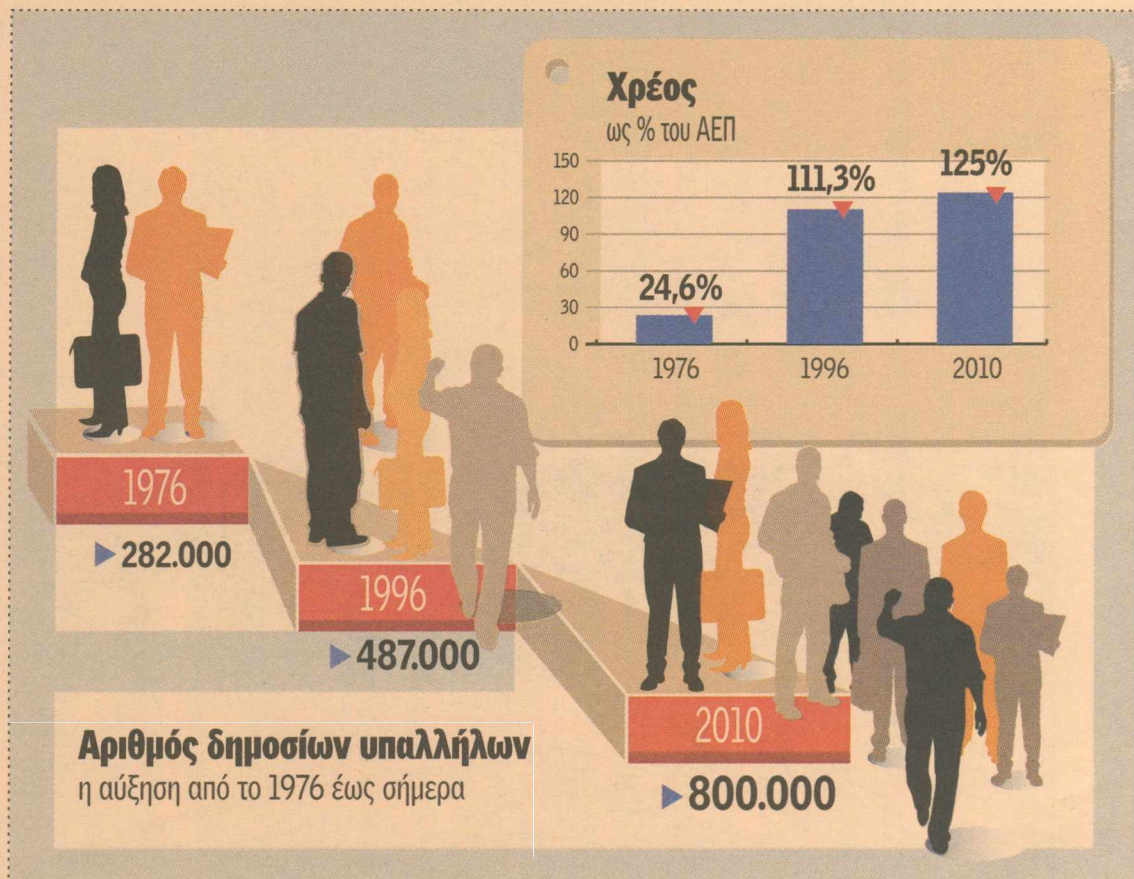
ΣΥΜΠΝΟΙΑ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ να υπάρξει και δια του συννοχικού λαϊκισμού: να μην πληρώσει κανείς. Αλλά, εάν δεν πληρώσει κανείς, τότε θα χρεοκοπήσουμε όλοι (δίκαιοι και άδικοι, δεξιόι και αριστεροί, πλούσιοι και φτωχοί).

ΤΕΛΙΚΑ Ο ΛΑΪΚΙΣΜΟΣ (όλων των ειδών) ενώνει δια της ρητορικής και διασπά στην πράξη. Πίσω από τα μεγάλα λόγια κρύβεται η αρχαία ματαιοπονία: ο σόζων εαυ-

τόν σωθήτω. Φυσικά αυτοί που συνήθως σώζονται, είναι οι πλούσιοι (ίσως και οι συνδικαλιστικές ηγεσίες).

ΓΙ' ΑΥΤΟ Η ΑΝΑΓΚΑΙΑ ενότητα των εργαζομένων, ενότητα δημιουργική και προωθητική, μπορεί και πρέπει να συγκροτηθεί πέραν του λαϊκισμού. Προϋποθέσεις της ενότητας είναι η ρεαλιστική αναγνώριση της πραγματικότητας και η κοινωνική συνεννόηση. Η οικονομική κρίση δεν είναι αφηρημένη έννοια. Συνεπάγεται, αναμφίβολα, οικονομικά βάρη. Αυτό που πρέπει να διεκδικήσουν οι εργαζόμενοι και αυτό μπορεί να τους ενώσει, είναι η δίκαιη κατανομή των βαρών, δηλαδή η επιβάρυνση του καθενός, ανάλογα με τις δυνάμεις του. Και αυτές οι οικονομικές θυσίες να πιάσουν τόπο. Να αξιοποιηθούν, να οδηγήσουν στην έξοδο από την κρίση και όχι στην πάχυνση των καραδοκούντων (ως συνήθως) επιτήδειων.

► Υπέρογκες αναλήψεις χρεών τρίτων, αναγκάσεις σε πολλές περιπτώσεις μεταβιβαστικές πληρωμές, ραγδαία επέκταση της απασχόλησης στο Δημόσιο και κυρίως η απουσία

282.800 ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΤΟ 1976 - 800.000 ΤΟ 2010!

Πώς φθάσαμε στο... λουκέτο σε τρεις δεκαετίες

ΤΗΣ **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΡΛΑΠΑΝΟΥ**

Τουλάχιστον εντυπωσιακός θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ο τρόπος και η ταχύτητα με την οποία οι πολιτικές ηγεσίες της χώρας οδήγησαν την οικονομία στο χείλος της χρεοκοπίας μέσα σε μόλις τρεις δεκαετίες, δημιουργώντας υπέρογκα ελλείμματα και δυσθεώρητο χρέος. Υπέρογκες αναλήψεις χρεών τρίτων, αναγκάσεις σε πολλές περιπτώσεις μεταβιβαστικές πληρωμές, ραγδαία επέκταση της απασχόλησης στο Δημόσιο και κυρίως η απουσία ουσιαστικής εξυγίανσης στα χρόνια μετά την ΟΝΕ, με αποκορύφωμα τη διακυβέρνηση Καραμανλή, διαμόρφωσαν μία εκρηκτική κατάσταση, που απειλεί σήμερα να τινάξει στον αέρα την οικονομία. Μεγάλη πληγή αποτελεί για την Ελλάδα η υπέρμετρη διόγκωση του Δημοσίου τα τελευταία 30 χρόνια, καθώς οι προσλήψεις χρησιμοποιήθηκαν εκτενώς για την εξυπηρέτηση στενών κομματικών συμφερόντων, ελλείψει συγκροτημένης στρατηγικής για την προσέλκυση επενδύσεων και την αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης, με αξιοπρεπείς όρους, στον ιδιωτικό τομέα.

Ο εκτροχιασμός είναι τέτοιος, ώστε σήμερα σε όρους κεντρικής κυβέρνησης το χρέος προσεγγίζει τα 300 δισ. ευρώ ή 125% του ΑΕΠ!

Χαρακτηριστικός είναι σχεδόν ο τετραπλασιασμός του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων μέσα σε τρεις μόλις δεκαετίες: Μεταξύ 1976 και 1997 ο αριθμός των εργαζομένων στον τομέα της γενικής κυβέρνησης, δηλαδή στις υπηρεσίες που παρέχει το Δημόσιο, όπως Αμυνα, Παιδεία, Δημ. Τάξη, Δικαιοσύνη, Δημ. Διοίκηση και κοινωνική ασφάλιση, αυξήθηκε από 282.800 άτομα σε 487.000 το 1997, με το μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης της απασχόλησης στο Δημόσιο να διαμορφώνεται στο 2,29%, όταν στο σύνολο της οικονομίας κυμαινόταν μόλις στο 0,55%. Τα εντυπωσιακά αυτά στοιχεία παρατίθενται σε έκθεση που συνέταξαν οι κ.κ. **B. Μανειώτης** (οικονομικός εμπειρογνώμονας τότε στην ΤτΕ) και **R. D. Reischauer** στις αρχές του 2000.

800.000 ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

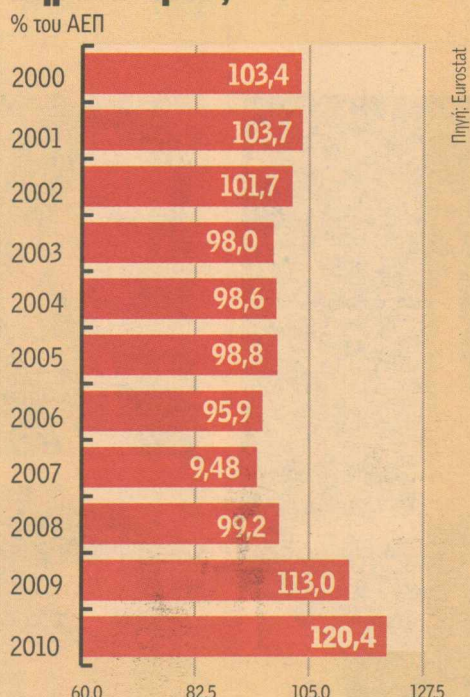
Σήμερα η κατάσταση είναι σαφώς χειρότερη από τα στοιχεία που παρέθετε τότε η έκθεση, καθώς οι δημόσιοι υπάλληλοι στο στενό και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα υπολογίζονται περίπου σε 800.000. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της ασοφισίας με την οποία χρησιμοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια οι προσλήψεις στο Δημόσιο, είναι οι περίπου 20.000 προεκλογικές προσλήψεις της κυβέρνησης της ΝΔ το 2009, όταν ο τότε υπουργός Οικονομίας εισήχονταν σκληρά μέτρα για τη συγκράτηση ελλείμματος και χρεούς.

Όπως αναφέρεται στην έκθεση τα τεράστια ελλείμματα της δεκαετίας του '80 και των αρχών της δεκαετίας του '90 προκάλεσαν διόγκωση του χρεούς από το 24,6% του ΑΕΠ το 1976 στο 111,3% του ΑΕΠ το 1996, ενώ σήμερα σε όρους κεντρικής κυβέρνησης το χρέος προσεγγίζει τα 300 δισ. ευρώ ή 125% του ΑΕΠ! Μόνον η αύξηση των δαπανών για τόκους πολλαπλασιάστηκε μέσα σε τρεις δεκαετίες: Το κόστος

ουσιαστικής εξυγίανσης στα χρόνια μετά την ΟΝΕ, με αποκορύφωμα τη διακυβέρνηση Καραμανλή, διαμόρφωσαν μία εκρηκτική κατάσταση ► Μεγάλη πληγή αποτελεί για την

Ελλάδα η υπέρμετρη διόγκωση του Δημοσίου τα τελευταία 30 χρόνια, καθώς οι προσλήψεις χρησιμοποιήθηκαν εκτενώς για την εξυπηρέτηση κομματικών συμφερόντων

Δημόσιο Χρέος

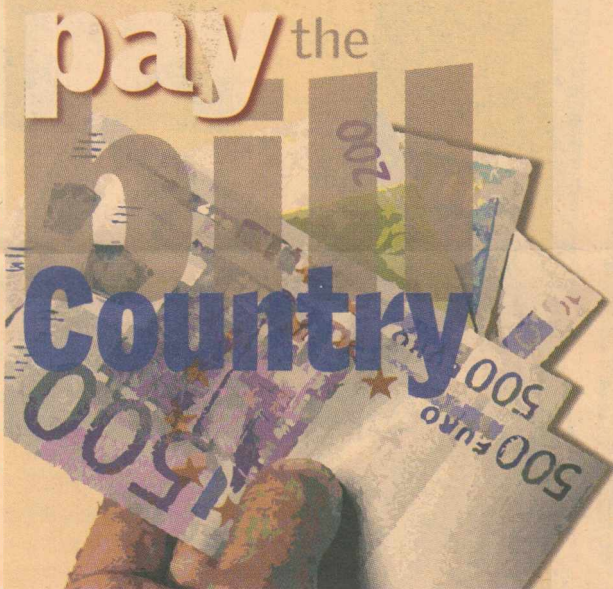
►► Περίοδος-σταθμός για τον πλήρη εκτροχιασμό ήταν η διακυβέρνηση Καραμανλή.

Ταχύτατη συσσώρευση χρέους μετά το '80

► Σήμερα ο «Ευρωπαίος ασθενής», όπως αποκαλούν πολλοί στο εξωτερικό την ελληνική οικονομία, βρίσκεται στην εντατική

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ιστορικά στοιχεία που παραθέτει η έρευνα για την εξέλιξη του χρέους. Μετά το 1980 το χρέος συσσωρευόταν ταχύτατα επί 13 έτη. Στην αύξηση αυτή συνέβαλε πλήθος παραγόντων όπως: Ένα δάνειο 250 δισ. δραχμών που χορήγησε η Τράπεζα της Ελλάδος στο Δημόσιο για κάλυψη συσσωρευμένων ελλειμμάτων (1978-1981) του ΕΛΕΓΕΠ μέσω του οποίου καταβάλλονταν εθνικές μεταβιβάσεις στους αγρότες πριν από την ένταξη στην Ε.Ε., η απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος την περίοδο 1988-1992, που αύξησε τα επιτόκια εξυπηρέτησης, η ανάληψη μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων την περίοδο 1990-1992 διαφόρων ΝΠΔΔ έναντι του τραπεζικού συστήματος, οι οποίες μετατράπηκαν σε ομόλογα του δημοσίου («δάνεια εξυγίανσης») που ανέρχονταν σε 1,8 τρισ. δρχ. την τριετία 1990-1992, θεσμικές ρυθμίσεις στο πλαίσιο του δεύτερου σταδίου της ΟΝΕ κ.ά. Η εν λόγω έρευνα, αν και σταματά στο 2000 είναι περισσότερο επίκαιρη

από ποτέ, καθώς στα χρόνια που ακολούθησαν ελάχιστα έγιναν για να αντιστραφεί ο δημοσιονομικός εκτροχιασμός, να εξυγιανθεί η οικονομία και να δημιουργηθεί ο απαραίτητος παραγωγικός ιστός, παρά το ότι η χώρα χρηματοδοτείται αθρόα την τελευταία 20ετία από την Ε.Ε. που έχει ήδη διαθέσει περίπου 100 δισ. ευρώ για το σκοπό αυτό. Περίοδος-σταθμός για τον πλήρη εκτροχιασμό ήταν η διακυβέρνηση Καραμανλή, όπου χάθηκε εντελώς ο έλεγχος των δημοσίων οικονομικών και χάθηκε κάθε αξιοπιστία της χώρας στο εξωτερικό, στον απόηχο της απογραφής και της μετέπειτα αθέτησης των υποσχέσεων εξυγίανσης. Ετσι σήμερα ο «Ευρωπαίος ασθενής», όπως αποκαλούν πολλοί στο εξωτερικό την ελληνική οικονομία, βρίσκεται στην εντατική, με μονόδρομο πλέον την επιβολή επώδυνων λύσεων και την απώλεια σημαντικού μέρους του μέσου εισοδήματος, το οποίο απέκτησε τα τελευταία χρόνια μεγάλη μερίδα των Ελλήνων, πατώντας σε εντελώς σαθρές βάσεις.

εξυπηρέτησης του χρέους αυξήθηκε από 1,3% του ΑΕΠ το 1976 σε 14,1% το 1994. Φέτος μόνο για τόκους και χρεολύσια καλούμαστε να καταβάλουμε 32,4 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 12,95 δισ. ευρώ ή 5,3% του ΑΕΠ αντιστοιχούν σε τόκους και τα 19,5 δισ. ευρώ ή 8,1% του ΑΕΠ αντιστοιχούν σε χρεολύσια.

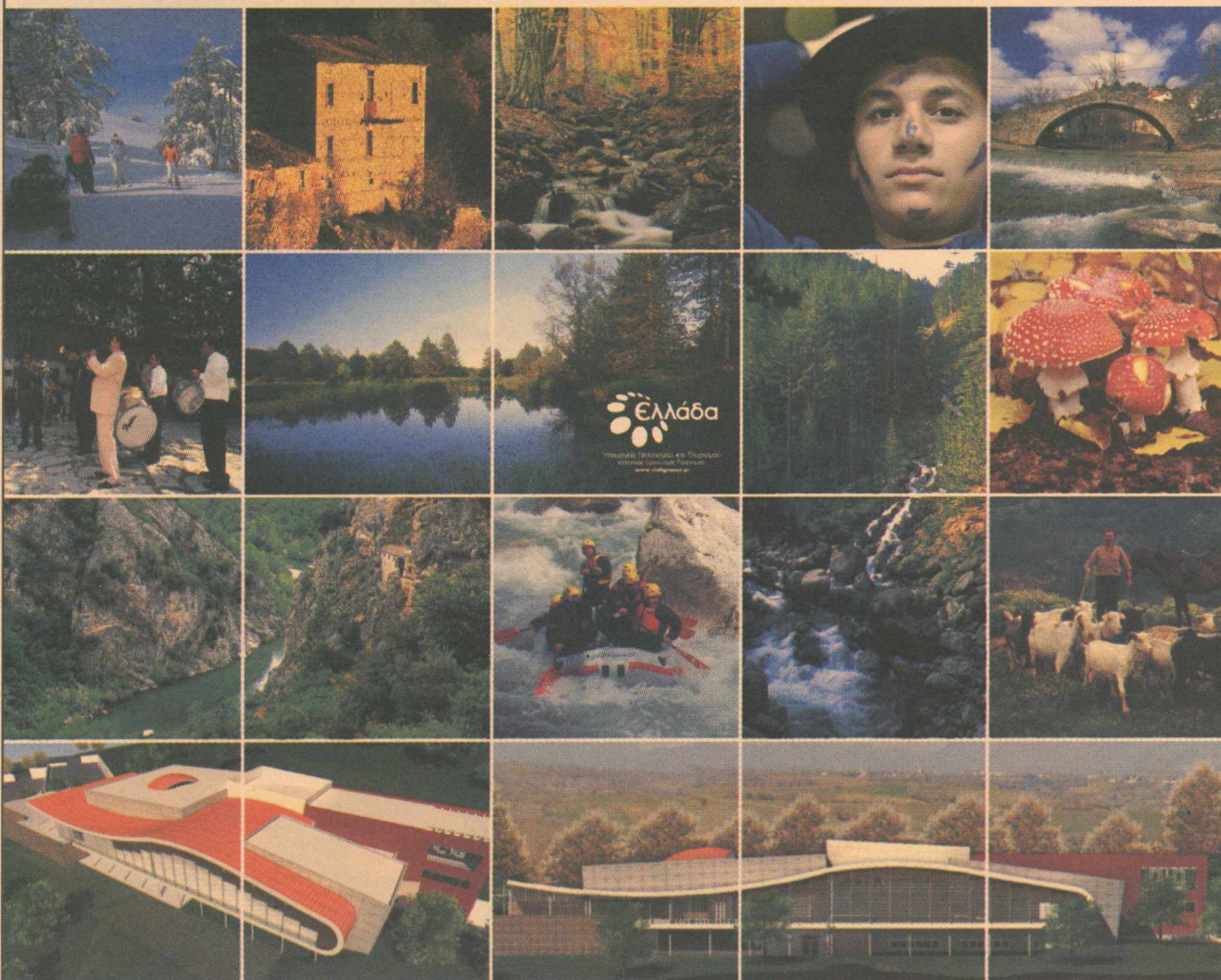
ΑΜΑΡΤΩΛΗ ΣΥΝΔΕΣΗ...

Ενδεικτικό της σύνδεσης των εκλογικών κύκλων με το δημοσιονομικό εκτροχιασμό στην Ελλάδα είναι ένα ακόμη στοιχείο που παρατίθεται στην έρευνα της ΤτΕ: Στα έτη των βουλευτικών εκλογών - 1981, 1985, 1989, 1990 και 1993 αυξάνονταν ραγδαία οι δαπάνες και επιβραδύνονταν η αύξηση των εσόδων. Κατά τα χρόνια των εκλογών τα έσοδα επιβραδύνονταν όχι τόσο από τις περικοπές φόρων, όσο από τη μειωμένη εκπλήρωση φορολογικών υποχρεώσεων, καθώς οι φορολογούμενοι θεωρούσαν ότι θα καταβάλλονταν μικρές προσπάθειες για την επιβολή φορολογικής νομοθεσίας σε χρόνο εκλογών. Παράλληλα, όμως, η αύξηση των δαπανών συνδέονταν κατά κύριο λόγο με τις αυξήσεις των μισθών και των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων, ιδίως στις αρχές της δεκαετίας του '80, και με την επέκταση των προσλήψεων στο Δημόσιο.

Έτσι μεταξύ 1981 και 1994 τα ελλείμματα της Ελλάδας ανέρχονταν κατά μέσο όρο στο 12% του ΑΕΠ ετησίως, ενώ στη διάρκεια αυτής της περιόδου η πραγματική οικονομική ανάπτυξη επιβραδύνθηκε κατά 0,8% ετησίως αναφέρεται στην έκθεση της ΤτΕ. Αυτό περιόρισε την αύξηση των εσόδων σε μία περίοδο που η ίδρυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας, οι επιδοτήσεις σε προβληματικές επιχειρήσεις, οι αυξήσεις των συντάξεων και άλλοι παράγοντες ασκούσαν ανοδικές πιέσεις στις δαπάνες.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΕ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ
ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ
ΒΡΑΒΕΙΟ EDEN 2008 - ΒΡΑΒΕΙΟ GUINNESS 2009

ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΟΡΛΙΑΚΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

ΚΡΑΥΓΕΣ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Ελλειμμα συλλογικότητας στην κυβέρνηση

► Ως βασική αιτία οι περισσότεροι θεωρούν το μοντέλο διοίκησης που έχει επιλέξει ο Γ. Παπανδρέου. Η πραγματική δύναμη βρίσκεται στα χέρια όσων έχουν πρόσβαση στον πρωθυπουργό

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΥΠΑ

«Η χώρα διαθέτει την πιο μοναχική κυβέρνηση που είχε ποτέ! Η διαπίστωση ανήκει σε κορυφαίο υπουργό, με θητείες σε πολλές από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ από το 1993 και μετά. Παρά τα άτυπα και τα τυπικά υπουργικά συμβούλια, τα διαθεσμικά και τις απανωτές διυπουργικές, η κυβέρνηση στερείται συλλογικότητας. «Ο κάθε υπουργός αισθάνεται και είναι μόνος» σημειώνει ο συνομιλητής μας. Και όχι μόνον αυτό.

«Οι περισσότεροι υπουργοί δεν μπορούν να κρύψουν ενότιε ακόμη και τη... χαρά τους, όταν οι συνάδελφοί τους αντιμετώπιζουν δυσκολίες», προσθέτει. Όσοι συνομιλούν με τους υπουργούς ξέρουν πως αυτό είναι συχνά μια πραγματικότητα. Στα τηλέφωνα ή στα ραντεβού ακούει κανείς δηλητηριώδη σχόλια για τον υπουργό Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου και την υπουργό Οικονομίας κ. Λούκα Κατσέλη, αλλά και για τους περισσότερους υπουργούς που χειρίζονται δύσκολα θέματα.

Το κλίμα αυτό διαπερνά οριζοντίως και καθέτως και την κοινοβουλευτική ομάδα, όπου σπάνια βρίσκει κανείς βουλευτή να υπερασπίζεται το κυβερνητικό έργο. Αντίθετα, έχουν αρχίσει να σχηματίζονται ομάδες βουλευτών που σκέφτονται ακόμη και το ενδεχόμενο να καταθέτουν... ερωτήσεις για την καθυστέρηση στη νομοθετική διαδικασία και την εφαρμογή των μέτρων που εξαγγέλλονται.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Την ίδια ώρα, στις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων και στους κοινοβουλευτικούς τομείς εργασίας παρουσιάζεται, όχι πάντα, μια μαγική εικόνα. Οι υπουργοί δίνουν μόνον δημοσίως όρκους πίστης και αλληλεγγύης και στο παρασκήνιο βυσοδομούν εναντίον των συναδέλφων τους. Χαρακτηριστική ήταν η φράση της Α. Διαμαντοπούλου «είμαστε όλοι Παπακωνσταντίνου» για να στηρίξει τον υπουργό Οικονομικών και πρωτίστως την προώθηση μέτρων σωτηρίας και αμέσως προκλήθηκαν παρενέργειες.

Από τη στιγμή που διατυπώθηκε η στήριξη, ο υπουργός Οικονομικών αμφισβητήθηκε άλλοτε εμμέσως άλλοτε σαφώς από τη Λ. Κατσέλη, τον Χρ. Παπουτσή, τον Φ. Πετσάλνικο,

τον Α. Κακλαμάνη και καμιά ντουζίνα ακόμη βουλευτές που βγαίνουν στα ραδιόφωνα και του λένε τι πρέπει να κάνει ή τι δεν έχει κάνει.

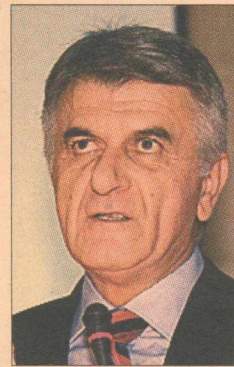
Ως βασική αιτία οι περισσότεροι δείχνουν το μοντέλο διοίκησης που έχει επιλέξει ο Γ. Παπανδρέου. Η πραγματική δύναμη βρίσκεται στα χέρια όσων έχουν πρόσβαση στον πρωθυπουργό, οι οποίοι δεν είναι πάντα ευδιάκριτοι. Η διαδικασία λήψης των αποφάσεων δεν είναι απόλυτα κατανοητή.

Παρά τη διαφάνεια που φαίνεται να προσθέτει η διαδικασία του open.gov, η πραγματικότητα φαίνεται να είναι πιο σύνθετη. Κάποιοι συνεχίζουν να έχουν καλύτερη ενημέρωση και περισσότερες δυνατότητες από άλλους. Άλλοι έχουν περισσότερο χρόνο και οι απόψεις τους ακούγονται χωρίς προκαταλήψεις που βαρύνουν άλλα πρόσωπα.

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

Το βασικό αποτέλεσμα όλων αυτών είναι η καθυστέρηση. Σε όλους τους τομείς και όχι μόνον στο πρόγραμμα σταθερότητας. Μια καθυστέρηση που κοστίζει σε χρήμα και η οποία πολύ σύντομα μπορεί να φέρει και πολιτικό κόστος. Οι περισσότεροι υπουργοί ως λύση δίνουν τη θεωρία του ισχυρού πολιτικού κέντρου. Δεν εννοούν ένα νέο επιτελείο.

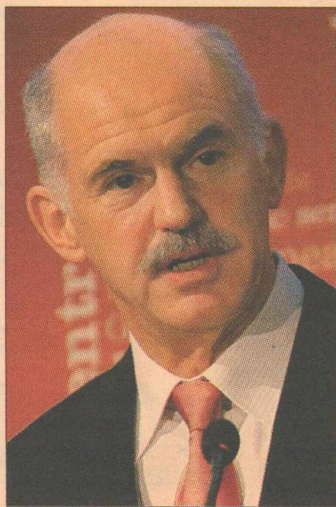
Οι συγκρούσεις παλαιών και νέων συνεργατών του πρωθυπουργού έχουν ξεπεραστεί από τις εξελίξεις. Οι «συμπάθειες» έχουν αλλάξει. Παλιοί «εχθροί» έχουν γίνει «φίλοι». Εδώ που έχουν φθάσει τα πράγματα προτείνουν να συνεδριάζουν καθημερινά οι βασικοί υπουργοί «και να βγαίνουν από το Μέγαρο Μαξίμου με συγκεκριμένες αποστολές». «Αυτοί θα τις κάνουν πράξη και όλοι οι υπόλοιποι θα ακολουθούν» σημειώνει εις εκ των εμπνευστών της πρότασης.

► Παρά τις δηλώσεις στήριξης στον υπουργό Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου, αυτός έχει βρεθεί πολλές φορές στο στόχαστρο στελεχών του κυβερνώντος κόμματος, όπως ο Χρ. Παπουτσή και Φ. Πετσάλνικος.

Περιμένουν τη «λύτρωση» της 16ης Μαρτίου

► Αρκετοί δηλώνουν ότι έχουν δεμένα τα χέρια τους και περιμένουν τις αποφάσεις του πρωθυπουργού

►► Γ. Παπανδρέου

Η ασάφεια και η αβεβαιότητα που χαρακτηρίζουν το κυβερνητικό σχήμα σε συνδυασμό με την οικονομική στενότητα και τον δραματικό περιορισμό του ρουσφετιού έχει προκαλέσει και φαινόμενα... κατάθλιψης στην κυβέρνηση. Πέραν κάποιων υφυπουργών που περιμένουν ακόμη υπομονετικά να τους εκχωρήσει ο υπουργός τους καμία σοβαρή αρμοδιότητα, ακόμη και υπουργοί δηλώνουν απογοητευμένοι από τη ζωή τους! Δηλώνουν ότι έχουν δεμένα χέρια, πως δεν μπορούν να ασκήσουν τις πολιτικές που θα ήθελαν. Ουσιαστικά πιέζουν τον

πρωθυπουργό να ανακοινώσει τα επιπλέον μέτρα για έναν επιπλέον προσωπικό λόγο: Να ξεκαθαρίσει το τοπίο, ώστε να μπορέσουν και αυτοί να αποφασίσουν τα επόμενα βήματά τους. Στο πλαίσιο αυτό, βλέπουν ως «λύτρωση» τις ανακοινώσεις που θα γίνουν πριν από το Ecofin της 16ης Μαρτίου. Θεωρούν έτσι ότι τότε θα αρχίσουν να κυβερνούν κανονικά.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΠΕΙ ΤΑΣΗ

«Η εκκρεμότητα δεν γίνεται να συνεχιστεί, το τοπίο πρέπει να ξεκαθαρίσει», είναι η επωδός όσων περιμένουν τις τελι-

κές αποφάσεις του Γ. Παπανδρέου για τον τρόπο με τον οποίο η Ελλάδα θα ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των εταίρων της στην Ε.Ε. για να βάλει τάξη στα οικονομικά της και να κάνει κάποια σημαντικά βήματα για την έξοδό της από την κρίση. Πάντως τα δύο ραντεβού που περίμεναν όλοι στην κυβέρνηση έκλεισαν. Στις 5 Μαρτίου ο Γιώργος Παπανδρέου θα συναντηθεί με την Αγκελα Μέρκελ στο Βερολίνο και στις 9 του ίδιου μήνα θα μεταβεί στις ΗΠΑ, όπου θα συναντηθεί με τον πρόεδρο Μπαράκ Ομπάμα στον Λευκό Οίκο.